

BÀ CỤ

TÂN CHÂU

Thiện Đức

Ai cũng biết cái thị trấn Tân Châu này nằm dọc theo biên giới Việt Miên. Trên dòng sông Cửu Long, xuyên suốt từ thượng nguồn Tây Tạng chảy qua Tàu, Thái, Lào, Miên và Việt Nam. Nếu chỉ đơn thuần có vậy thôi, thì có gì đáng phải lưu tâm, nhưng ngặt nỗi nơi đây có một bà cụ vừa tạ thế mà cuộc đời bà có những thăng trầm đáng được viết ra trên mặt giấy, có dáng dấp của những trang tiểu thuyết, tiểu truyện, góp nhặt một chút gì ý nhị cho cuộc đời...

Ít ai biết gia đình bà từ đâu đến, chỉ có một điều lạ kích thích được sự tò mò của hàng xóm là gia đình bà đã dọn về một căn nhà giàu nứt xóm: nhà ngói, cột vuông gỗ cẩm xe, vách bồ kho. Chồng bà nhờ có học nên làm thư ký kế toán cho nhà máy xay lúa kế bên, sẵn có vốn làm ăn, bà đầu tư gạo hàng xáo nơi nhà máy của chồng đang làm việc. Công ăn việc làm thuận lợi, hạnh phúc gia đình mẫu mực tốt lành, đã trở thành một nơi lý tưởng để

xóm riêng nhìn vào ngưỡng mộ, mơ ước... Các con của bà, tùy theo tuổi lớn mà tuần tự vào trường học một cách chăm chỉ ngoan hiền. Với xóm riêng, vợ chồng bà tỏ ra rất nhân hậu, khoan hòa, ai thiếu thốn thì nhiệt tình giúp đỡ, chỉ biểu... khuyến khích cha mẹ cho con cái vào trường học bằng những bảo trợ sách vở bút mực. Các cháu ở dưới quê cần lên quận học Trung học ông bà nuôi chứa đầy nhà.

Đối với cha mẹ em út, nghèo khổ, thiếu thốn, chồng bà luôn làm tròn hiếu đạo, thường xuyên cấp dưỡng tiền bạc mua sắm ruộng vườn dưới quê để mọi người có phương tiện sinh nhai. Phát triển công ăn việc làm gì chồng bà cũng kéo em út vào tham dự để chia xẻ sự sung túc của sự nghiệp bản thân cho mọi người cùng hưởng... như sắm xe hàng đi buôn nhựa nhuộm, lụa dệt tơ tằm đặc sản của Tân Châu, buôn gỗ ở miền Trung...

Việc làm phát đạt hanh thông, hạnh phúc gia đình êm ả như thế, tưởng sẽ kéo dài bất tận tới hết kiếp, sợ không có sức mà hưởng. Tám đứa con tuần tự ra đời trong cung thương nồng nàn. Dòng họ xóm riêng trân quý, yêu thương gia đình bà rất mực... Nhưng đùng một cái, chồng bà phát hiện mắc phải một chứng bệnh nan y: ung thư bao tử. Bà hoảng loạn như kẻ mất hồn... dốc toàn lực vào việc chữa trị cho chồng: nằm ở bệnh viện tư Grall nổi tiếng ở Sài Gòn hàng nhiều năm trời, nhưng không thắng được tử thần. Chồng bà đã vĩnh viễn ra đi ở tuổi đời 49, bỏ lại 8 đứa con chỉ có một đứa con gái lớn đã lập gia đình. Hốt nhiên bà đã thành góa phụ với 7 đứa con thơ cần phải được tiếp tục hoạn dưỡng trong đôi tay đơn chiếc của một mình bà ở tuổi đời 44. Sinh hoạt của các con vẫn đều đặn tiến hành tốt đẹp theo năm tháng như ngày nào còn có chồng bên cạnh, nhưng sinh hoạt kinh tế gia đình bắt đầu có những dấu hiệu bất lợi, bất minh bởi em chồng bà sanh tâm, trở mặt, âm thầm sang đoạt hầu hết các cơ sở chồng bà để lại. May mắn bà còn lại mấy mẫu ruộng cho mượn được mang tên chồng, bà mới còn có chút phương tiện để xoay sở nuôi con trong những năm dài tháng rộng cô đơn trước mặt.

Cha mẹ chồng ruộng rẫy, bởi về hòa với lũ em chồng, bởi mất đi nguồn cấp dưỡng từ đứa con trai khá giả và hiếu thảo là chồng bà. Nghĩa là bà bị xua vào cái thế cô trước nhà chồng từ khi ông nằm xuống, chỉ vì phần lớn sự nghiệp tài sản gia đình